

yenifikir

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK FİKİR ARAŞTIRMA DERGİSİ
International Journal of Academic Research and Studies/International Akademisch idee Forschungs Zeitschrift
Since 2009

ISSN:1308-9412

www.yenifikirdergisi.com

Yıl: 2020 Dönem: Bahar-Yaz

Cilt: 12 Sayı: 24

Kuruluş Tarihi: 26 Nisan 2009

Bahar-Yaz ve Güz-Kış dönemi olmak üzere yılda iki defa yayınlanır.

(28 Aralık-28 Temmuz ve 28 Temmuz-28 Aralık)

Year: 2020 Term: Spring-Summer

Volume: 12 Issue: 24

The Date of Foundation: 26 April 2009

As Spring-Summer and Fall-Winter terms,
Publishing twice a year

(28th December-28th July and 28 July-28 December)

Sahibi / Yazı İşleri Müdürü: Gönül ŞAHİN MEZKİT
Owner / Chief Clerk

Genel Yayın Yönetmeni: Mesut MEZKİT
Chief Executive Editor

Teknik Koordinatör: Ahmet Arif ÇOLAKOĞLU
Technical Coordinator

Grafik-Tasarım: Rabia ÇAKI
Graph Design By

Editörler
Editors

Baş Editör: Dr. Süleyman Faruk GÖNCÜOĞLU
Editor in Chief

İkinci Editör: Dr. Mehmet M. Turan
Associate Editor

BASKI / PRESSED BY: Detay Fotokopi Zafer Mahallesi 127 Sokak No:2/B AYDIN Tel.: 0 256 215 37 30

REKLAM VE İLETİŞİM ADRESİ / COMMUNICATION

AYDIN: Ramazanpaşa Mahallesi 23 Sokak No 12 Kat 2 Efeler / Aydın Tel.: 0(256) 214 48 21

İSTANBUL: Otağtepe Caddesi Timuçin Sokak Ekmekçiöğlü Residence No:1D Anadoluhisarı/BEYKOZ/İSTANBUL

www.yenifikirdergisi.com / www.kulturtarihi.org
yenifikirjournal@gmail.com / info@yenifikirdergisi.com

ISSN:1308-9412

AYDIN TÜRK KIZILAY'ININ İKTİSADİ İŞLETMESİNİN İLK YARDIM UYGULAMALARI

Mesut MEZKİT*

İsa ÇELİK**

Öz

İnsanlar bir araya gelerek belirli amaçları gerçekleştirmeye matuf bir takım teşkilatlanma çabası içinde olmuştur. Bu arzularını hayata geçirmek için ya ticari bir mantıkla kâr amacı güden organizasyonlar oluşturmuş ya da kâr amacı taşımayan örgütlenmelere yönelmişlerdir. Kâr amacı taşımayan teşkilatlar daha çok sendika, partileşme, dernek kurma, vakıf işleriyle iştigal etme, birlik gibi oluşumlardır. Bu tür örgütlenmeler şirket mantığı ile değil gönüllülük esasına göre faaliyetlerini icra etmektedirler. Gönüllü teşkilatların temel gayesi kâr olmamakla birlikte hedeflerini gerçekleştirmek için de sürdürülebilir bir organizasyon fikriyle hareket etme mecburiyetleri vardır. Bu yüzden devamlılığı sağlayacak temel etkenin maddi veya nakdi bağışların önemi ortada olmakla birlikte daha büyük amaçlar için bunların da kâfi gelmeyeceği açıktır. Bu yüzden ilave maddi gelir getirici kaynaklara ihtiyaç vardır.

Çalışmamıza konu olan Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Merkezi de gönüllülük esasına göre çalışmakta, esas görevi ihtiyaç sahiplerine daha fazla yardım etmek için maddi kaynağını artırmayı hedeflemektedir. Bundan dolayı Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü'ne göre iktisadi işletme kurmuştur.

Bu çalışmada Türk Kızılay'ına bağlı iktisadi işletmelerin hangi mali sorumluluklara dahil olduğuna ve bizatihi tüzel kişiliğinin mali istisnalarına temas edilecektir. Çalışma konumuz olan İlk Yardım'ın nasıl iktisadi işletme içerisinde faaliyette bulunduğu ve bunun hem Sağlık Bakanlığı hukuki zeminini hem Dernekler Hukuku zemini ve hem de Türk Kızılay Tüzüğü hukuki zemini çerçevesinde ele alınıp Aydın ilindeki iktisadi işletme ilk yardım uygulamaları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Kızılay Derneği, İktisadi İşletme, İlk Yardım, Gönüllü Kuruluşlar, Aydın Kızılay

* Doktora Öğrencisi, Adnan Menderes Üniversitesi, mesutmezkit@gmail.com

** Dr. Öğretim Üyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ortaca Meslek Yüksekokulu, isacelik@mu.edu.tr

First Aid Implementation of Aydın Turkish Red Crescent's Commercial Enterprise

Abstract

When people come together, they in an effort to organize a team which aimed at achieving certain goals. In order to realize these wishes, they either created profit-making organizations with a commercial logic or turned to non-profit organizations. Organizations that are not profit-oriented are mostly unions, partying, establishing associations, engaging in foundation affairs, and unity. Such organizations perform their activities on a voluntary basis, not with the logic of the company. The main purpose of voluntary organizations is not profit, but they have to act with the idea of a sustainable organization to achieve their goals. Therefore, although there is obvious of the importance of material or cash donations is the main factor to ensure continuity, it is clear that these will not be sufficient for larger goals. Therefore, additional material income sources are needed. Turkey Red Crescent Association, which being the subject of in our study, Aydın Commercial Enterprise Branch First Aid Training Centre is also working on a voluntary basis, the main task aims to increase the financial resources to help more to the need. Therefore, this commercial enterprise has been established according to rules of Turkish Red Crescent Association. In this study, which financial responsibilities of commercial enterprises, which depending on the Turkish Red Crescent are included in and financial exceptions of the legal entity will be touched. While we deal how the First Aid, which is the subject of our study engage in an activity in the commercial enterprise, and on the legal ground of both the Ministry of Health and the Law of Associations and the legal ground of the rules of Turkish Red Crescent, commercial enterprise first aid implementations in Aydın will be emphasized.

Keywords: Turkey Red Crescent Association, Economics Business Administration, First Aid, Voluntary Organizations, Aydın Red Crescent.

1. GİRİŞ

İnsanların bir araya gelerek belirli amaçları gerçekleştirme arzuları her daim olmuştur. Bu maksatlar için muhtelif teşekküller meydana getirmişlerdir. Bu teşekküllerin bir kısmı ticari mantıkla işletilmiş olup kâr amaçlı örgütler olarak nitelenmiştir. Bir kısım kişiler de grup saikiyle hareket ederek insani, vicdani anlamda birliktekiler tesis etmişlerdir. Bu tür örgütlenmelere kâr amacı olmayan teşkilatlanmalar olarak ifade edilmektedir.

Kâr amacı taşıyan örgütlenmelerin temel gayesi kâr elde ederek ticari bir faaliyeti hayata geçirmek olmuştur. Ancak kâr amacı taşımayan teşkilat kuranlar ise sendika, partileşme, dernek kurma, vakıf işleriyle iştigal etme, birlik vb teşkilatlar meydana getirerek sosyal veya siyasal bir hedefe ulaşmak için mücadele ederler. İşte bu tür organizasyonlar şirket mantığı ile değil gönüllülük esasına göre hizmet etme işi görürler. Ancak kâr amacı taşımayan sosyal örgütlerin hayatiyetini devam ettirebilmesi maddi için kaynaklara ihtiyacı olduğu da vakıadır. Bu maddi ihtiyaçlarını (nakdi, ayni) ya bağış ve benzeri faaliyetlerle giderirler. Ya da kendi iç mevzuatları çerçevesinde iktisadi işletmeler kurarlar. Bu tesisin özünde kâr amacı taşımayan; ancak kâr elde ederek hem

iktisadi işletmeyi ayakta tutmak hem de kâr amacı taşımayan organizasyonun hayatiyetini devam ettirmesi böylesi ticari faaliyette bulunmasına bağlıdır. İşte bu amaç için örgütlenen kâr amacı gütmeyen teşkilatlar kendi iç tüzüklerinde belirtilen hususlarda iktisadi işletme kurarak gelir getirici faaliyetlerini artırma yoluna gitmektedir. Türkiye Kızılay Derneği de kâr amacı taşımayan bir dernek hüviyetinde olup ulusal ve uluslararası boyuttaki faaliyetlerine maddi destek sağlamak için iktisadi işletme kurup işleten bir sivil toplum örgütüdür

Türk Kızılay'ı, Türkiye Kızılay Derneği adıyla ile kamu yararına sahip bir kurum olduğundan bu derneğin alt yapısını oluşturan hukuki zeminine temas edildikten sonra Türkiye Kızılay Derneğinin ilgili mevzuatında konumuzla alakalı kısımları özetlenecektir. Türk Kızılay'ına bağlı İktisadi işletmelerin hangi işletme mantığı ve vergilendirme sistemine dahil olup da konumuza esas teşkil eden İlk Yardım'ın nasıl iktisadi işletme içerisinde faaliyette bulunduğu ve bunun hem Sağlık Bakanlığı hukuki zemini hem de Dernekler hukuk zemini ve Kızılay Tüzüğü hukuki zemin çerçevesinde ele alınıp Aydın ilindeki iktisadi işletme İlk Yardım Uygulamalarına temas edilecektir. Sonuç

bölümünde de Türk Kızılay'ını iktisadi işletme adıyla verdiği eğitiminin işletme mantığı ile istihdama katkısı, ilk yardım eğitim sayesinde ülke ekonomisine katkısı ve neden Türk Kızılay'ı İlk Yardımı eğitimden ilk yardımları alınması gerekliliği üzerinde tavsiyelerde bulunulacaktır.

2. İktisadi İşletmeler

Çağdaş hayatın bir tür "örgütlü hayat" haline geldiği bilinmektedir. Günümüzde insanlar fert ya da topluluklar halinde her fikrin, menfaat ve beklentinin, taleplerin, amaç ve hedeflerin sahipleri bir araya gelerek teşekküller meydana getirerek seslerini duyurabilmek için örgütlenmektedirler (Eren, 2010: 70). Bir kuruluşun amacı da ileride gerçekleştirmeyi arzu ettiği bir durum olarak ifade edilmektedir (Eren, 2003: 167). Dolayısıyla insanların bir araya gelerek oluşturdukları teşkilatların belirli amaçları vardır. Ticari amaçları gerçekleştirmek, politik hedeflere ulaşabilmek, kamu hizmetlerinde yardımcı olabilmek, kendi fikri dünyasında düşünüp icraata geçmek için çeşitli örgütlenmeler içinde bulanmaktadırlar. Bunlardan içinde yaşanan toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için kâr amacı taşıyan ticari işletmeler (Ülgen ve Mirze, 2018: 2) en çok kurulan ve işletilen organizasyonlardır.

İşletmelerin temel amacı insan ihtiyacını gidermek (Tekin, 2011: 2) ve bu amaç için ticari bir kuruluş mantığı ile hareket etmektedir. Ticari bir örgütlenme olarak iktisadi davranması ve kâr amacına uygun hareket etmesi esas olmaktadır (Tekin, 2011: 2). Bir de amacı yine toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için teşekkül eden ama kâr amacı gütmeyen örgütler de vardır. Bizim de çalışmamızın esasını teşkil eden kâr amacı taşımayan organizasyonlar işçi sendikaları, federasyonlar, konfederasyonlar sivil toplum örgütleri, dernekler, vakıflar gibi kuruluşlardan meydana gelmekte olup, bu kuruluşların ayakta kalmaları, tüzel kişiliklerini devam ettirebilmeleri maddi ve nakdi kaynaklara sahip olmalarıyla imkân dahilindedir. Bu tür örgütlenmeler bu gelirlerini ya devlet bütçesinden ya karşılıksız bağışlardan ya da gelir getirici faaliyetlerden elde ederek temin etmektedirler (Ülgen ve Mirze, 2018: 2). Bu teşkilatlar kâr amacı taşımasalar da zarar etmeme mantığı ile hareket ederek iktisadi faaliyetlerini yürütürler. Ancak her ne olursa olsun kâr amacı taşıyan örgütler de kar hedefi olmayan teşkilatlanmalar da müşteri veya hizmete muhatap olanlar tarafından kalite beklentilerine; hatta bu beklentilerinin de üstünde bir faaliyete imza atmamak mecburiyetindedirler (Geoetsch ve

Davis , 2014: 2) .

2.1 Derneklerin Kuruluşu

Dernekler Kanunu'na (DK) [(2004, 2019, Aralık: Md: 2)] göre dernek; kazanç paylaşma dışında kanun ile yasaklanmamış, belirli ve ortak bir amacı hayata geçirmek için en az yedi gerçek veya tüzelkişinin bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları tüzelkişiliğe sahip kişi topluluklarını ifade etmektedir. Bu madde kapsamında karşılık bulan dernek tarifinde, derneklerin, kazanç paylaşmaktan başka bir amaçla ve sadece yapılmak istenilen ya da hedeflediği bir düşüncenin hayata geçirilmesi için kurulabileceği görülmektedir. Bu özellik, dernekleri ticaret şirketlerinden ayırmaktadır. Nitekim, dernekler, iktisadi nitelik taşımayan amaçlar için kurulan kişi topluluklarıdır (Akarca ve Şafak, 2019, Aralık).

2.1.1 Derneklere Ait İktisadi İşletmelerin

Vergi Mükellefiyeti Açısından

Hukuki Zemini

Dernekler tarafından kurulup işletilebilecek iktisadi işletmelerin neler olduğu hususunda, kanunda herhangi bir hüküm mevcut değildir. Dernekler Kanunu, sadece bazı işletmeler için önceden izin alınmasını öngören düzenlemelere yer

vermiştir (Akarca ve Şafak, 2019, Aralık). Dernekler Kanunu dışında derneklerin iktisadi işletme kurmaları ve işletmeleri ile ilgili olarak Türk Ticaret Kanunu ve vergi kanunlarında düzenlemeler yer almıştır.

Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi ile birlikte 10.06.1949 yılında yayınlanmış ve 1 Ocak 1950 yılında uygulamaya konulmuş bir vergi sistemidir. Günümüze kadar Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) çok sayıda değişikliğe uğramıştır (Özbalcı, 1982). Son olarak KVK (2006/2019, Aralık) 5520 Kanun Numarası ile 13/6/2006 tarihinde değişikliğe uğramıştır. Kurumlar Vergisi Kanununun birinci maddesinde vergiye tabi olacak kurumları sıralarken, bu kuruluşlar derneklere ait iktisadi işletmelerden de bahseder (Heper, (Ed.), 1996: 233). Buna göre dernekler tarafından kurulan iktisadi işletmeler KVK'nın 1/ç (2006/2019, Aralık) maddesinde tanımlanmıştır. KVK'nın (2006/2019, Aralık) 2/5-6 maddelerine istinaden derneklere ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerle benzer nitelikteki yabancı işletmeler derneklerin iktisadi işletme olarak kabul edilmektedir.

KVK'nın (2006/2019, Aralık) 2. Maddesinin 5. fıkrasında derneklere ait

veya bağlı olan, iktisadi kamu kuruluşlarıyla ilgili şartları taşıyan işletmelere dernek iktisadi işletmesi nitelmesi yapılmış, 2. Maddenin 3. Fıkrasında iktisadi kamu müesseselerini tanımlamıştır. Bu tanım içinde yer almamakla birlikte sendika ve cemaatlara ait işletmeler de vergi mükellefidirler. Gerçekte dernek, vakıf, cemaat ve sendikaların iktisadi ve ticari amaçları yoktur. Dolayısıyla veri mükellefi değildirler. Ancak bu teşkilatlara ait veya tabi olan iktisadi işletmeler KVK'ya tabidirler (Heper, (Ed.), 1996: 233). Bu işletmelerin tüzel kişilikleri olmaması, ticari kazanç amacı taşımamaları bağımsız muhasebelerinin olmaması mükellefiyeti etkilememektedir (KVK, 2006/2019, Aralık: Madde: 2/6). Bununla irtibatlı olarak 'Mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmiş bulunması iktisadi niteliğini' değiştirmemektedir (Seviğ, 2010, Mart/2019, Aralık).

Dernekler; ticari faaliyet gerçekleştirmek, gerçekleştirdiği faaliyetlere fatura kesebilmek ve dernekler üzerindeki satın alımlardan kaynaklanan KDV yükünün azaltılması amacıyla iktisadi işletme kurmaktadırlar (Akarca ve Şafak,

2019, Aralık). Onun için dernek iktisadi işletme kurulabilmesi için ilk önce dernek tüzüğünde iktisadi işletme kurulabileceğini belirtir bir hüküm yer almalıdır. Tüzükte buna benzer bir hüküm yoksa dernek iktisadi işletmesi kurulamaz. İktisadi işletme kurmak isteyen dernek, tüzüğündeki hükümler doğrultusunda genel kurul veya yönetim kurulu kararı almalıdır.

Derneklerin bizatihi kendisi KVK'dan istisna tutulmuş olup, bunlara bağlı iktisadi işletmeler belli belirli şartlar çerçevesinde KVK açısından mükellefiyet tesis ettirmek zorunda bırakılmıştır. Bu şartlar, iktisadi kamu müesseselerinde olduğu gibi; İşletmenin derneğe bağlı olması, (ait olma, sermaye bakımından; bağlı olma ise idari bakımdan bağlılığı ifade eder), işletmenin ticari, sınai veya zirai faaliyet göstermesi, faaliyetin devamlılık arz etmesi, işletmelerin sermaye şirketi veya kooperatif şeklinde kurulmamış olmasıdır (Seviğ, 2010, Mart/2019, Aralık).

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin (KVGT) (2012, 2019 Aralık), 6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun1 uygulanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde 2 ilgili

bölümler itibarıyla aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır. 6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin Madde 12. "14.1. Beyannamenin verilmesi" başlıklı bölümün üç, dört, beş ve altıncı paragrafları şöyle değişikliğe uğramıştır:

"İktisadi işletmelerin ortak yönetimi veya sermayesi olsa dahi faaliyetlerinin bağımsız ve farklı olması halinde ayrı ayrı mükellefiyet tesis ettirilmesi gerekmektedir. Aynı faaliyet alanında farklı işyerlerinde faaliyette bulunulması halinde ise tek mükellefiyet tesis ettirilmesi mümkündür. Ancak, farklı yönetim, sermaye ya da organizasyonu olan işletmelerin ayrı ayrı iktisadi işletme kabul edileceği tabiidir.

Aynı faaliyet alanında farklı işyerlerinde faaliyette bulunulması sebebiyle her bir işyerinin ayrı bir iktisadi işletme kabul edilerek tesis edilen mükellefiyet kayıtları, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden itibaren terkin edilecek ve tek mükellefiyet kaydı açılacaktır."

Türk Ticaret Kanunu'nun (1) (TTK) (2011, 2019, Aralık) 16. Maddesinin 1. Paragrafında açıkça, "gayesine varmak için ticari işletme işleten" derneklerden bahsedilmektedir. Türk Ticaret Kanunu, gayesine ulaşmak için ticari işletme işleten

dernekler hakkında bazı hükümler ihtiva etmektedir. Bu düzenlemelere göre, ticari işletme işleten dernekler, tacir sayılmakta, ticaret siciline tescil edilip iflas hükümlerine tabi olmaktadır (Akarca ve Şafak, 2019, Aralık).

Şimdiye kadar ifade edildiği gibi Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Kanunları ile ilgili düzenlemeler göz önünde tutulduğunda dernek rekabetçi piyasa ekonomisi içinde devamlılık niteliği taşıyan, bunun içinde ciddi bir sevk ve idareyi gerektiren iktisadi faaliyetlerinin varlığı halinde gelir, kurumlar ve katma değer vergisi mükellefiyetleri doğacaktır (Akarca ve Şafak, 2019, Aralık). Bununla birlikte, Akarca ve Şafak'ın da (2019, Aralık) dile getirdiği üzere derneklerin teşkilatlanma gerekçelerine haiz olma üzere senede birkaç defa düzenledikleri konulu toplantılar, geceler ve çay partileri, kermesler gibi faaliyetlerin iktisadi işletme oluşturduğu ve vergileme gereğinin doğduğunu kabul etmek, hükümlerin daraltıcı olarak yorumlanmasına sebep olacaktır. Vergileme, dernek faaliyetleri gerçek bir ticari işletme genişliğine ulaşılması halinde gündeme gelmeli, mükellefiyet söz konusu olmalıdır. Bu faaliyete bir işyeri, sermaye ve personel tahsis edilmişse ve herhangi bir ticari işletmede olduğu gibi mal ve hizmet

üretimi ile rekabetçi piyasa ekonomisi içinde yer almış ise, aynı zamanda derneğin bu faaliyeti süreklilik arz ediyorsa o takdirde iktisadi işletmenin varlığı kabul edilmelidir.

Tüzüklerinde belirtilmesi şartıyla dernekler tarafından kurulup işletilen iktisadi işletmelerin kurumlar vergisi mükellefiyeti yanında Katma Değer Vergisi mükellefiyeti ve istihdam edilen personel nedeniyle muhtasar beyanname verme yükümlülüğü söz konusudur (Akarca ve Şafak, 2019, Aralık). Katma Değer Vergisi Kanunu'nun [(KDV), (1984,2019, Aralık)] Birinci Maddesinin Üçüncü paragrafının g maddesi uyarınca ticari, sınai ve zirai nitelikteki faaliyetleri dolayısıyla katma değer vergisi mükellefi olacaklardır. Mükellefiyetin belirlenmesinde, kanunun (KDV,1984, 2019, Aralık) 17. Maddesinin Birinci paragrafındaki istisna hükümleri de göz önünde tutulmalıdır.

3. Türk Kızılay İktisadi İşletme

Uygulamaları

Savaşlarda ölen askerlerin defnedilmesi, yararlanan askerlerin yardım edilmesi, esirler hakkında milletlerarası sahada 22 Ağustos 1864 yılına gelinceye kadar herhangi kural ve usül yoktu (Uzluk, 1964, 6). Fransa İmparatoru III.

Napolyon'un emrindeki Fransız ve İtalyan kuvvetleri 24 Haziran 1859 yılında Avusturya ordusunu Solferino'da mağlup etmişti. Bu çok kanlı savaş sona erdiğinde muharebe alanında 40,000 yaralının can çekişmesine Henry Dunant şahit olmuş. Daha sonra Henry Dunant'ın 1862 senesinde "Bir Solferino Hatırası" adlı eserini yayınlamıştır. Henry Dunant'ın hatıratında ilk yardımın nüvesini görmek mümkün olmaktadır. Bu tarihi hadiseden dolayı ilk yardım politikasının tarihi temeli, hasta ve yaralılara ayırım yapmaksızın yaralı askerlere ilk yardım yapıldığı Solferino Savaşı'na dayandırılmaktadır (Çapa, 2009: 9-10). Henry Dunant, Solferino Hatırası kitabının sonunda "Barış zamanından itibaren, gayesi harp zamanında gönüllüler tarafından yaralıları tedavi ettirmek olan cemiyetler kurmak mümkün olamaz mı? Bir kongrede bu derneklere temel olabilecek uluslararası sözleşmelere dayanan kutsal bazı prensiplerin formüle edilmesi şayan-ı temenni değil midir?" diyerek dernekleşmenin ilk önerisini yaptı (Karal Akgün ve Uluğtekin, 2000: 8).

Dünyada ilk yardımı en çok temin eden Türk Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri olarak kabul edilmekte; Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu

(Uluslararası Federasyon) küresel sağlık içeriğindeki değişiklikleri takip ederek ilk yardımla ilgili olan taahhüdü devam ettirmekte kararlı olduğu belirtilmektedir. Bahsi geçen Federasyonun 2006 yılı Küresel Plan Hedefleri, üç madde halinde sıralanmaktadır: Birincisi, ölü, yaralı sayısını, afetlerin etkisini azaltmak; İkincisi, ölü, yaralı sayısını, hastalıkların etkisini azaltmak ve halk sağlığı acil durumları ve sonuncu olarak da insan şeref haysiyetinin korunması ve saygının sağlanmasının artırılması, müsamahasızlığın, damgalama ve sosyal ayrımcılığın azaltılması şeklinde tasnife tabi tutulmuştur. Bu sebeplerden dolayı İlk Yardım eğitimleri ve uygulamaları zikredilen hedeflere ulaşmak için kullanılan zaruri kaynaklar olarak kabul edilmektedir [Türkiye Kızılay Derneği İlk Yardım Eğitim Merkezi (TKD İYEM) (2019, Aralık)].

3.1 Türkiye Kızılay Derneği'nin Tarihi Gelişimi ve Görevleri

Toplumun güç ve kaynaklarını harekete geçirerek, her şartta, yerde ve zamanda, hiçbir ayırım yapmaksızın muhafazadan mahrum insanlara yardım ederek her ne sebeple ortaya çıkarsa çıksın insan ıstırabını dindirmek ve insanlar arasındaki karşılıklı anlayışı, dostluğu, saygıyı, barışı ve işbirliğini geliştirerek,

insan şerefini korumak olarak kendini iyilik hareketi olarak gören ve bütün toplumu kucaklayan ve yine bütün cemiyetin kucakladığı, ulusal ve uluslararası seviyede saygınlığını ve hizmet kalitesini sürekli geliştiren bir insani yardım kuruluşu olmak [Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2019a, Aralık) şeklinde ufkunu belirleyen Hilal-ı Ahmer Cemiyeti (Türk Kızılay), savaş alanında yaralanan ya da hastalanan askerlere hiçbir ayırım gözetmeksizin yardım etmek arzusundan doğmuştur [Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2019b, Aralık)]. Hilal-ı Ahmer Cemiyeti ilk Türk yardım teşkilatı olarak ondozkuzuncu yüzyılın son çeyreğinde kurulmuştur. Ana gayesi bütün insanlara tarafsız olarak eğilmek olduğundan, iç ve dış politik dalgalanmalar dışında kalmış ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda, Osmanlı İmparatorluğu'ndan devralınan ender kurumlardan biri olmuştur (Karal Akgün ve Uluğtekin, 2000: XII). Müesseselerin çağdaşlaşma ve kurumlaşma, değerlerini insanlık ve yardımlaşma ekseninde toplandığı bir asırda, yardımlaşmayı kurumlaştıran Türkiye Kızılay Derneği'nin ondozkuzuncu yüzyıldan yirmi birinci yüzyıla bir insanlık ve çağdaşlık köprüsü olarak uzanmakta olduğunu görülmektedir.

11 Haziran 1868 tarihinde Mecruhin ve Marda-yı Askeriyeye İmdat ve Muavenet Cemiyeti (Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti) olarak kurulan Kızılay Derneği, 14 Nisan 1877'de Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti; 1923'te Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti; 28 Nisan 1935'te Türkiye Kızılay Cemiyeti ve 1947 yılında da Türkiye Kızılay Derneği adını almıştır. Ancak, bu isim değişiklikleri, kurumun ilkeleri üzerinde hiçbir değişikliğe yol açmamıştır. Dünyada yardımın kurumlaşmasına öncülük eden Kızılhaç Derneği'nin insanlar arasında din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin yardımlaşma ilkeleri, Kızılay'ın da parolası olmuş, kurum, Hilal-i Ahmer'den Kızılay'a; Osmanlı Cihan Devleti'nden Cumhuriyete bu umdeler ışığında yol almıştır. Her zaman için dünyadaki ideolojik akımların, ülkedeki siyasal dalgalanmaların dışında kalarak amaçlarından taviz vermeden insanlık hizmetine koşmuştur (Karal Akgün ve Uluğtekin, 2001: 1-2; TKD, 2019, Aralık). Kızılay tanıtıcı bayrağı, 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu ve 25/1/1985 tarihli ve 85/9034 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Bayrağı Tüzüğünde Türk Bayrağı için belirlenen ölçülere göre yapılır. Kızılay Bayrağında "ay"ın açık yüzü bayrak direğinin aksi

yönündedir (TKDT) (2009/2019 Aralık: Mad.: 4/4).

Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü'nün (TKDT) (2009/2019 Aralık: Mad.:2) başlangıç bölümlerinde bu husus şu şekilde özetlenmiştir: 11/6/1868 tarihinde "Mecruhin ve Mardayı Askeriyeye İmdat ve Muavenet Cemiyeti" adıyla kurulmuş, 14/4/1877'de "Osmanlı Hilaliahmer Cemiyeti", 1923'te Cumhuriyet'in ilanından sonra "Türkiye Hilaliahmer Cemiyeti", 1935'te "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947'de de "Türkiye Kızılay Derneği" adını almıştır. Tam adı "Türkiye Kızılay Derneği" olan kuruluş, "Türk Kızılayı" ve "Kızılay" adlarını da kullanır. Kızılayın Genel Merkezi Ankara'dadır.

TKDT 'de belirtildiği üzere (2009/2019 Aralık: Mad.: 4/3) Kızılay alameti, Devletler Hukuku'nun ilgi hükümleri gereğince, savaş zamanında silahlı kuvvetlerin sağlık hizmetleri ile o hükümlerin belirlediği kişi ve kuruluşlar için "koruyucu ve belirtici işaret" olarak kabul edilmiştir. Bunlar dışında kalan hiçbir kişi, kurul ve kurum, savaşta tarafsızlık ve dokunulmazlık timsali olan bu işareti kullanamaz. Türk Kızılay'ı, Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Topluluğu'nun insanlık, ayırım gözetmemek, tarafsızlık, bağımsızlık, hayır kurumu niteliği, birlik ve evrensellik temel

ilkelerini kabul eder, paylaşır ve bu doğrultuda faaliyette bulunur. (TKDT, 2009/2019 Aralık: Mad.: 4/2). Kızılay, tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tâbi, kâr amacı gütmeyen, yardım ve hizmetleri karşılıksız olan ve kamu yararına çalışan bir gönüllü sosyal hizmet kuruluşudur. Kızılay'ın teşkilatı, Genel merkez ve şubelerden oluşur. Kızılay'ın Genel Müdürlük teşkilatı dışında kalan bütün kademelerindeki görevler fahridir (TKD, 2019, Aralık).

3.2 Türk Kızılay'ı İktisadi Faaliyetleri Hukuki Zemini

Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun Birinci Maddesine göre Türkiye Kızılay Derneği'ne terettüp eden vergi, harç ve resim mükellefiyetinin kurumlara ait olduğu hallerde bütün vergilerden, harçlardan, resimlerden, hisse ve fonlardan muafır. 16/6/2009 tarih ve 5904/29 maddesi ek cümle ilave edilmiştir. Bu göre muafiyet, Türkiye Kızılay Derneğinin 11/4/2007 tarihli ve 5624 sayılı Kanuna göre yürüttüğü faaliyetleri hariç olmak üzere, bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintileri

içine alınmamıştır.

Kızılay Derneği ve İktisadi İşletmelerin Vergilendirilmesine ilişkin olarak 6639 Sayılı Kanunun (2015/2019, Aralık) 12. Maddesi ile 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun'da değişiklik yapılarak, bu kapsama giren bazı dernek ve kurumların (Kızılay, Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türkiye Yardım Sevenler Derneği ve resmî darülaceze kurumları ile Darüşşafaka Cemiyeti ve Yeşilay Derneği) Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamına giren gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılacağı hususuna açıklık getirilmiştir. İlgili 6639 Sayılı Kanunun (2015/2019 ,Aralık: Md.: 12) şu şekildedir: 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesine birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine” ibaresi eklenmiştir. Buna göre Maddede geçen 1606 sayılı Kanunun 1.

Maddesi maddede sayılan dernek ve kurumların her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğunu düzenlemektedir. Yapılan bu düzenleme ile Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerinin de söz konusu muafiyet kapsamına girmediği madde metnine eklenmiştir. Türkiye Kızılay Derneği'ne 6639 Sayılı Kanun'un ilgili maddesi gereğinde KDV istisnası getirilmektedir. İstisna kapsamını da TKD tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak yerine getirmesi gereken görevleri olarak tahdit etmiştir. 6639 Sayılı Kanunun (2015/2019, Aralık) 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına h bendi ilave edilmiştir ve "Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızıllaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hâllerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dâhil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile

uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki teslim ve hizmetleri," denilerek KDV'den istisna tutulmasının hukuki sebeplerini sıralamıştır.

3.3 Türk Kızılay İlk Yardım Politikası

Türk Kızılay'ı için ilk yardım temel hedefi 'her bir kişi hayat kurtarmak için potansiyele sahiptir' ilkesinden hareketle İlk Yardım eğitimleri ve uygulamaları yapmaktadır. Bu hedeflere ulaşmaya İlk yardım eğitimlerinin zaruri olduğu, politikasında yön verilir. Bu doğrultuda Kızılay Kızıllaç Federasyonu (IFRC) bir politika dokümanı oluşturmuş ve 5 Ekim 2007 tarihinde Cenevre'de yapılan Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilmiştir [Türkiye Kızılay Derneği İlk Yardım Eğitim Merkezi (TKD İYEM) (2019,Aralık)].

International Red Cross Red Crescent Federation [IFRC (2007/2019/ Aralık)] temel ilkeleri belirlenmiş ve üye Kızılay Kızıllaç Federasyonu üyeleri bu ilkeleri benimsemiş ve kabul etmiştir. Bu İlk Yardım politika belgesinde İlk Yardım sadece hayat kurtarma teknikleri olmadığı belirtilmekte, İlk Yardım'ın insan şerefının korunması ve ayrımcılık yapmadan insanîyetçiliğin gönüllü olarak gösterildiği ve hayat

kurtarmak için yapılan bir eylem olarak kabul edilmekte ve bu ilkler şu şekilde ifade edilmektedir: Savunmasız insanlarla birlikte ilk yardımda becerilerin kazandırılması daha güvenli ve sağlıklı toplumların olmasına yardımcı olmaktadır. Uluslararası Federasyonun Küresel Sağlık ve Bakım 2006-2010 stratejisi ilk yardım eğitimi ve uygulamasının tüm sağlık ve bakım faaliyetleri ile birlikte olmasını sağlar. Eğer Uluslararası Federasyon tamamıyla ilk yardımın potansiyelini farkına varırsa, Ulusal Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri de daha fazla kişinin ilk yardım konusunda eğitilmesi için çaba sarf etmesi ve topluma dayalı ilk yardım faaliyetlerini arttırılmasını öncelemektedir.

IFRC'nin (2007/2019/ Aralık) temel hedefi, önleme, sağlığın iyileştirilmesi ve bulaşıcı hastalıkların kontrolü gibi afete hazırlık ve müdahale kapasitelerini belirleme olduğu belirtilmektedir. Bu gaye ile ilk yardım alanında toplumların katılımı ile daha esnek ve içerikli programlar geliştirmeye yardımcı olmaktadır.

Türkiye Kızılay Derneği İlk Yardım Eğitim Merkezi (TKD İYEM) (2019,Aralık) tarafından IFRC ile birlikte belirlenen bu politikada kaliteli ilk yardım eğitimi ve hizmetlerini şimdiye kadar geliştirilmiş yeterliliğe dayalı rehberler ve onay görmüş

kıstaslara dayalı olarak verilmesini temin etmek olarak ifade edilir Mahalli içeriğe uygun olması ve uyum sağlanması cinsiyete ve dışlanma olayı dikkate alınarak yapılması önemlidir.

Kızılay Kızılhaç Federasyonu (International Red Cross Red Crescent Federation) [IFRC (2007/2019/ Aralık)] belgesinde belirtildiği üzere, Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve uluslararası organlarla örneğin dünya sağlık örgütü ile birlikte bilgi paylaşımı ve acil ihtiyaçları karşılamak için iş birliği yapmak gibi iş birliklerini teşvik ve tavsiye eder. Yine Türkiye Kızılay Derneği İlk Yardım Eğitim Merkezi (TKD İYEM) (2019, Aralık) tarafından belirtilen politik belgede okul müfredatında, iş yerlerinde, sürücü okulları başvurularında İlk yardım eğitimlerinin ve eğitim kurslarının olması için talimatlar geliştirmek, mevzuat alanında çalışan paydaşlarla işbirliği ve savunuculuğunu yapılmasını; çocuklar, iş yerlerinde çalışan kişiler, özel öğretim yöntemi gerektiren kişiler gibi özel grupların yerel ve özel ihtiyaçlarını karşılayacak ilk yardım eğitim programlarına uyum sağlamak, yaralanmalarda, hastalıkların önlenmesi ve sağlığın geliştirilmesi konularında insanların kendi kendilerine ilk yardım becerilerini kullanmada yeterli

hissetmelerini temin etmek ve ulusal mevzuat gerekliliklerini ilk yardım konusunda eğitilmesi gereken kişi sayısının eğitilmiş olması ve ihtiyaç duyulan ilk yardım materyallerinin karşılanmasında desteğin verilmesinin tavsiye edilmesi dikkat çekmektedir.

Yine TKD İYEM’de (2019, Aralık) belirtildiği üzere, sürücü kurslarına başvuruda ilk yardım kursları, sağlık ve güvenlik çalışanları için ilk yardım eğitimi v.b hususlarda yerel sağlık mesuliyet sahiplerinin temsil ettiği kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak, bunlarla resmi münasebet içinde bulunmanın öneminden bahsedilmekte, ilk yardım faaliyetleri ile diğer faaliyetler arasında bağlantı kurarak azami düzeyde yararlanıcılara ulaşmak, gönüllülerin katılımlarını sağlayarak kaynakların en iyi şekilde kullanılması ve mali performansı göstermek olarak belirtildikten sonra IFRC (2007/2019/ Aralık) ilk yardım siyaset belgesi şöyle bitirilmektedir.: Hükümet kuruluşları ve kurumları, hükümet dışı kuruluşlar, diğer sivil enstitüler, medya ve özel sektör ile birlikte çalışarak insanlığın gücünü doğru bir şekilde mobilize etmek, hane halkından en az bir kişinin ilk yardım eğitimi alması için ilk yardım çalışmalarını yaygınlaştırmak. İlk yardımı ayrımcılık

yapmadan yaygınlaştırmak ve Uluslararası Federasyonun küresel düzeyde kutladığı Dünya İlk Yardım gününde iletişim kanallarının, medya ve halka ulaşmak için bütün yolları kullanmak; hastane öncesi bakım, psiko-sosyal destek eğitim ve toplum gelişimi gibi hususlarda ilk yardım ve ilgili diğer konularda bilimsel çalışma ve araştırmaya katılım sağlanmalıdır.

3.4 Türk Kızılay’ı İktisadi İşletmesi

Olarak İlk Yardım Eğitim

Faaliyetleri

Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2018), 2000 yılından itibaren ilk yardım faaliyetlerine başlamıştır. Bu çerçevede “İlk Yardım Eğitimlerinin Standardizasyonu Projesi”ni hayata geçirmiştir. Konuya ilişkin eğitim programı ve materyallerinin “Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu “Küresel İlk Yardım Eğitimi Referans Merkezi” tarafından belirlenen ölçülere göre düzenlendiği sağlandığı belirtilmiştir. Bu maksatla Türk Kızılay, 2000 yılı itibariyle Avrupa İlk Yardım Referans Merkezine üye olmuş ve 7 Ocak 2008 tarihi itibariyle Avrupa İlk Yardım Sertifikası logosunu kullanmayı hak ederek bütün Avrupa ülkelerinde geçerliliği olan “Türk Kızılay İlk Yardım Sertifikası”nı vermeye başladığı ifade edilmiştir.

Bu hedef doğrultusunda Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi 2019 yılı itibariyle Teknik Eğitim Birimi olarak hizmet vermeye başlayarak 24 il de 30 ilk yardım eğitim merkezi ve 6 ilk yardım eğitici eğitim merkezi ile birlikte bilinçlendirme faaliyetlerini sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Yukarıda bahsi geçen proje doğrultusunda uzman eğiticiler tarafından Türkiye genelinde 2000-2018 yılları arasında yaklaşık 16.000 ilk yardım eğitimi verildiği, 268.647 kişinin ilk yardımcı olması sağlandığı, eğitimlerden yaklaşık 23 milyon brüt gelir elde edildiği görülmektedir (TKD, 2018).

Türkiye Kızılay Derneği [(TKD), 2017: 2)] İlk Yardım Eğitim Birimini kurmuş ve bu birim tarafından faaliyetlerin yürütülmesini kararlaştırmıştır. Bu bölüm vasıtasıyla temel esaslarını tespit etmiştir. Temel esasları ise şu şekilde sıralamıştır: Türk Kızılay'ı ilk yardım politika ve stratejilerinin oluşturulması, ilk yardım eğitimlerinin belirlenen standartlar doğrultusunda verilmesinin sağlanması, Kızılay Şube Başkanlıklarına ve bağlı bulunan ilk yardım eğitim merkezlerine teknik danışmanlık verilmesi, izleme ve değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi, şube başkanlıklarınca bildirilen talepler doğrultusunda eğitici yetiştirilmesinin

sağlanması, yazılı ve görüntü verici materyal üretilerek merkezlerin kullanımına sunulmuştur. Türk Kızılay'ı ilk yardım eğitimlerinin tanıtılması için çeşitli fuar, sempozyum, radyo ve televizyon programlarına iştirak edilmesinin temini önem arz etmektedir. Uluslararası Kızılay Kızılhaç Dernekleri ile işbirliği çalışmalarının yürütülmesi, İlk yardım eğitim merkezlerinin mevzuata uygun şekilde açılış işlemlerinin sağlanması, ilk yardım eğitim merkezlerinin vergi usul kanunu çerçevesinde iktisadi işletme statüsüne uygun şekilde işletilmesi, insan kaynakları açısından ulusal mevzuat ve kurumsal tamimlere uygun şekilde çalışmaların yürütülmesi, eğitici eğitimi ve Temel İlk Yardım Eğitim programlarının kaliteli, uluslararası ve ulusal rehberler ile belirlenen standardizasyona uygun şekilde verilmesi, kurumsal kimliğe uygun şekilde ilk yardım eğitim merkezlerinin hizmet vermesi ve halkla ilişkiler çalışmalarının yapılması, Türk Kızılay'ı İlk Yardım Eğitim Merkezleri Veri Takip Sisteminin alt yapı çalışmasının yapılması, Toplum Merkezleri bünyesinde oluşturulan ilk yardım eğitici kapasitesi neticesinde verilen eğitimlerin bütün süreçlerinin takip edilmesi, sürdürülebilirliğini temin etmektir. Bu çerçevede iktisadi teşekküller tesis etmiş ve

gerek Türk Kıvılay Genel Merkezinde gerekse şubelerde İlk yardım eğitim merkezleri kurarak bu eğitimlere vermeye başlamıştır.

3.4.1 İlk Yardım Faaliyetleri Hukuki

Zemini

TKDT'nin (2009/2019, Aralık: Md.7) Ulusal ve uluslararası genel görevleri kısmının sekizinci fıkrasında "Amacına ulaşmak için; gelir getirici iktisadi işletme ve tesisler kurmak, işletmek veya işlettirmek" için iktisadi işletme kuracağından bahseder. Yine TKDT'nin (2009/2019, Aralık: Md.7) yirmi numaralı fıkrasında maddesinde İlk Yardım Eğitiminden bahseder. Buna göre İlk yardım alanında bilgiyi yayarak, bütünlüğü toplumun zarar görebilirliğini en aza indirmek amacı ile ilk yardım eğitim hizmetlerini yürütmek, ilk yardım eğitimleri yetiştirmek için mensuplarına veya üçüncü şahıslara eğitimler vermek, her türlü araç-gereçleri ve donanımları sağlamak, gerek duyduğunda evde bakım ve hasta bakım kursları açmak, bu faaliyetleri yürütmek üzere ilgili birimleri kurmak ve geliştirmektir.

Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği (2015/ 2019 Aralık: Md.1) ilk yardım eğitimi için amacını fertlerin ve

toplumun temel sağlık bilgisinin artırılması, ilkyardım bilgi ve becerisinin topluma öğretilmesi, bütün kamu ve özel kurum/kuruluşlarında personel sayılarına göre ilkyardımcı bulundurulması ile kazalara bağlı ölüm ve sakatlık riskinin azaltılması; bu doğrultuda ilkyardım eğitici eğitmeni, ilkyardım eğitmeni ve ilkyardımcı yetiştirilmesi ile bu eğitimleri tertipleyecek merkezlerin açılış, işleyiş ve teftişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek olarak tanımlar . Bu doğrultuda ilgili kuruluşlara mevzuat çerçevesinde rehberlik ederek yönlendirir. Madde 2'de hangi kurumları kapsadığını belirtir. Madde 4'te ise tanımlar ve kısaltmalar bölümünde eğitim merkezi, eğitmeni ve merkez sahibinden bahseder. Aynı yönetmeliğin Beşinci maddesinin kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişilerinden bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar ilkyardımcı ve ilkyardım eğitmeni yetiştirmek amacıyla merkez açabilmesinden ve ikinci fıkrasında da İlk Yardım merkezlerinin bağımsız olarak veya başka bir özel/kamu eğitim kurumunda program ilavesi olarak açılabilmesine imkân tanıyarak şartları taşıyan müesseselerin önünü açar.

Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği'nin (2015/ 2019 Aralık: Md.6)

Birinci fıkrada ise fizikî şartlardan bahsettikten sonra eğitimin yapılabileceği il sınırları ikinci fıkrada sınırladıktan sonra üçüncü fıkrada şöyle der: “ Genel Müdürlük, müdürlükler, eğitim ve araştırma hastaneleri, üniversitelerin sağlık ile ilgili fakülte ve yüksekokulları, Kızılay Genel Müdürlüğü ve halk eğitim müdürlükleri birinci fıkrada belirtilen eğitim salonu özelliklerini taşıması halinde, asli hizmetlerini verdikleri alanlarda da eğitim düzenleyebilir.”

3.4.2 Türk Kızılay'ı İlk Yardım Faaliyetleri Uygulamaları

Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2018), Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi adıyla 2019 yılı itibariyle Teknik Eğitim Birimi olarak hizmet vermeye başlamış, 24 il de 30 ilk yardım eğitim merkezi ve 6 ilk yardım eğitici eğitim merkezi ile birlikte bilinçlendirme faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmıştır. Türkiye genelinde TKD verilerine göre (2018) 2000-2018 yılları arasında yaklaşık 16.000 ilk yardım eğitimi verilerek, 268.647 kişinin ilk yardımcı olması sağlanmış, eğitimlerden yaklaşık 23 milyon brüt gelir elde edilmiştir. 2018 yılı aralık ayında Genel Kurmay Başkanlığı ile iş birliği sağlanarak 2019 yılı içerisinde 650.000 bedelli askere ilk yardım eğitim birimi ve ilk yardım eğitim merkezlerimiz

aracılığıyla ilk yardım semineri verilmesi ve 2019 yılı sonunda tamamlanması planlanmıştır.

3.4.2.1 2017 Yılı İlk Yardım Eğitim Birimi ve Eğitim Merkezleri Gerçekleşmeleri

Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi tarafından 2017 yılında 879 kişiye Temel İlk Yardım Eğitimi, 4.103 kişiye İlk Yardım Semineri verilmiştir. Türk Kızılayı Genel Merkez ve Şube Başkanlıklarına bağlı olarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği kapsamında 25 ilde aktif olarak hizmet veren 32 İlk Yardım Eğitim Merkezi (İYEM) tarafından toplam 22.521 kişi ilk yardımcı, 74 kişi ilk yardım eğitmeni olarak yetiştirilmiş, 29.486 kişiye de ilk yardım semineri verilmiştir. Eğitim ve seminerlerden 3.492.080,89 TL brüt gelir elde edildiği Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi raporunda ayrıntılı olarak belirtilmiştir (TKD, 2017: 10).

3.4.2.2 2018 Yılı İlk Yardım Eğitim Birimi ve Eğitim Merkezleri Gerçekleşmeleri

Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi tarafından 2018 yılında 667 kişiye Temel İlk Yardım Eğitimi, 3.066 kişiye İlk Yardım Semineri verilmiştir. Türk Kızılay Genel Merkez ve Şube Başkanlıklarına bağlı

olarak Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği kapsamında 24 ilde faal olarak hizmet veren 30 İlk Yardım Eğitim Merkezi (İYEM) tarafından toplam 20.702 kişi ilk yardımcı, 51 kişi ilk yardım eğitmeni olarak yetiştirilmiş, 35.534 kişiye de ilk yardım semineri verilmiştir. Eğitim ve seminerlerden 3.006.494.36 TL brüt gelir elde edilerek toplam 56.236 kişiye ulaşıldığı Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi (TKD, 2018: 11) raporundan anlaşılmaktadır.

3.4.2.3 Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi

İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri

Türk Kızılay Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi şirket mantığı ile hareket ederek kurumun zarar etmemesi temel ilkesini benimsemiş, kamu yararına olan teşkilatın ihtiyaç anında muhtaçların yardımına koşabilmesi için mali tablolardaki bilgilerin karar vericiler tarafından en iyi şekilde, hızlı kullanılmaları için anlaşılabilir, ihtiyaca uygun, güvenilir, karşılaştırılabilir ve zamanında düzenlenip sunulmuş olmasını (Akdoğan ve Sevilengül, 2000: 10) esas aldığı Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanlığı'ndan [(TKDAŞB), (2019, Aralık)] resmi verilerinden anlaşılmaktadır.

Türk Kızılay Aydın Şube İlk Yardım

Eğitim Merkezi 2016 yılı sonunda kurulmuş, 2017 başında faaliyete geçmiş ve eğitim vermeye başlamıştır (TKDAŞB, 2019, Aralık). Ayrıca 2018 yılı aralık ayında Genel Kurmay Başkanlığı ile iş birliği sağlanarak 2019 yılı içerisinde 650.000 bedelli askere ilk yardım eğitim birimi ve ilk yardım eğitim merkezlerimiz aracılığıyla ilk yardım semineri verilmesi planlanmıştır. Bunun için Aydın İlk Yardım Merkezi, Aydın-Merkez, Aydın-Söke ve Muğla ilindeki askeri birliklere ücretsiz ilk yardım eğitimi verilmiştir.

3.4.2.3.1 2017 Yılı Türk Kızılay'ı

Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri

Türk Kızılay Aydın Şube Başkanlığı İlk Yardım Eğitim Merkezi'nden 01.01.2017-31.12.2017 tarihleri arasında Temel Eğitim alan kişi sayısı 425, Güncelleme Eğitimi alan kişi sayısı 226 olup toplamda Sağlık Bakanlığı Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi alan kişi sayısı 651 kişi olmuştur (TKDAŞB, 2019, Aralık). 2017 yılında İlk Yardım Semineri verilmemiştir (TKD, 2017: 19) Bu eğitimlerden elde edilen brüt gelir 79.461,78 TL'dir. Bu brüt gelirden %18 KDV kesintisi 12.121,28 TL, üç ayda bir kesilen Stopaj Ödemesi, her ay SGK ödemesi ve çalışan maaşı giderleri 29.900 TL'dir. Bütün bu giderler çıktıktan sonra

Türk Kızılay Aydın Şube İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitimi Birimine kalan net gelir 40.440,56 TL'dir.

edilen brüt gelir 105.204,96 TL'dir. Bu brüt gelirden %18 KDV kesintisi 16.048,21, üç ayda bir kesilen Stopaj Ödemesi, her ay

1.01.2017 - 31.12.2017					
Eğitimin Türü	Kişi	Bürüt Gelir	%18 KDV Kesintisi	Giderler	Net Gelir
Temel Eğitim	425	62039,6	9463,66	21250	31325,94
Guncelleme	226	17422,18	2657,62	5650	9114,56
Seminer	0	0			
Toplam	651	79461,78	12121,28	26900	40440,5

Tablo 1: 2017 Yılı Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri (TKDAŞB, 2019, Aralık)

3.4.2.3.2 2018 Yılı Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri

Kızılay Aydın Şube Başkanlığı İlk Yardım Eğitim Merkezi'nden 01.01.2018-31.12.2018 tarihleri arasında Temel Eğitim alan kişi sayısı 294, Güncelleme Eğitimi alan kişi sayısı 385 olup toplamda Sağlık Bakanlığı Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi alan kişi sayısı 679 kişi olmuştur (TKDAŞB, 2019, Aralık). 2018 yılında İlk Yardım Semineri'nden 1649 kişi faydalanmıştır. Seminerlerden herhangi bir ücret alınmamaktadır. Bu eğitimlerden elde

SGK ödemesi ve çalışan maaşı giderleri 24.325 TL'dir. Bütün bu giderler çıktıktan sonra Türk Kızılay Aydın Şube İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitimi Birimine kalan net gelir 64.831,75 TL'dir.

3.4.2.3.3 2019 Yılı Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri

Kızılay Aydın Şube Başkanlığı İlk Yardım Eğitim Merkezi'nden 01.01.2019-09.12.2019 tarihleri arasında Temel Eğitim alan kişi sayısı 232, Güncelleme Eğitimi alan kişi sayısı 97 olup toplamda Sağlık Bakanlığı Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi alan

1.01.2018 - 31.12.2018					
Eğitimin Türü	Kişi	Bürüt Gelir	%18 KDV Kesintisi	Giderler	Net Gelir
Temel Eğitim	294	75796,4	11562,16	14700	49534,24
Guncelleme	385	29408,56	4486,05	9625	15297,51
Seminer	1649	0			
Toplam	2328	105204,96	16048,21	24325	64831,75

Tablo 2: 2018 Yılı Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri (TKDAŞB, 2019, Aralık).

kişi sayısı 329 kişi olmuştur (TKDAŞB, 2019, Aralık). 2019 yılında İlk Yardım Semineri'nden 18.823 kişi faydalanmıştır. Seminerlerden herhangi bir ücret alınmamaktadır. Bu eğitimlerden elde edilen brüt gelir 60.332,00 TL'dir. Bu brüt gelirden %18 KDV kesintisi 11.303,23, üç ayda bir kesilen Stopaj Ödemesi, her ay SGK

Kızılay Aydın Şube Başkanlığı İlk Yardım Eğitim Merkezi'nde 2017-2018-2019 (TKDAŞB, 2019, Aralık) yıllarında Temel Eğitim alanların toplamı 951, Güncelleme Eğitimi alanların toplamı 708 olup yekünde Sağlık Bakanlığı Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi alanların adedi 1659 kişiye ulaşmıştır. Yine bu üç yılda İlk Yardım

1.01.2019 -09.12.2019					
Eğitimin Türü	Kişi	Bürüt Gelir	%18 KDV Kesintisi	Giderler	Net Gelir
Temel Eğitim	232	63007	9611,23	11600	41795,77
Guncelleme	97	11092	1692	2425	6975
Seminer	18823	0			
Toplam	19118	60332	11303,23	14025	48770,77

Tablo 3: 2019 Yılı Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri (TKDAŞB, 2019, Aralık).

ödemesi ve çalışan maaşı giderleri 14.025,00 TL'dir. Bütün bu giderler çıktıktan sonra Türk Kızılay Aydın Şube İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitimi Birimine kalan net gelir 48.770,77 TL'dir.

3.4.2.4 2017-2018-2019 Yılı Türk

Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri Değerlendirmesi

Semineri'nden 20472 kişinin faydalandığı görülmektedir. Seminerlerden herhangi bir ücretin alınmadığı anlaşılmaktadır. Bu eğitimlerden elde edilen brüt gelir 258.765,74TL'dir. Bu brüt gelirden %18 KDV kesintisi 39.472,72 TL, üç ayda bir kesilen Stopaj Ödemesi, her ay SGK ödemesi ve çalışan maaşı giderleri 65.250TL'dir. Bütün bu giderler çıktıktan

2017-2018-2019					
Eğitimin Türü	Kişi	Bürüt Gelir	%18 KDV Kesintisi	Giderler	Net Gelir
Temel Eğitim	951	200843	30637,05	47550	122655,95
Güncelleme	708	57922,74	8835,67	17700	31387,07
Seminer	20472	0	0	0	0
Toplam	22131	258765,74	39472,72	65250	154043,02

Tablo 4: 2017-2018-2019 Yılı Türk Kızılay'ı Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri (TKDAŞB, 2019, Aralık).

sonra 2017-2018-2019 yıllarında Türk Kızılay Aydın Şube İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitimi Birimine kalan net gelirin 154.043,02 TL olduğu tespit edilmiştir.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

11 Haziran 1868 yılından bu tarafa hizmet veren Türkiye Kızılay Derneği, toplumun güç ve kaynaklarını harekete geçirerek, insan saygınlığının korunması doğrultusunda her şartta, yerde ve zamanda muhtaç ve korunmasız insanlara yardım etmek ve toplumun afetlerle mücadele kapasitesinin geliştirilmesini desteklemektedir. Ayrıca Türk Milletinin tamamını kucaklayan ve bütün Türk Milleti'nin de kucakladığı, ulusal ve uluslararası seviyede saygınlığını ve hizmet kalitesini devamlı geliştiren, bir insani yardım kuruluşu ufkuyla her sahada iyilik hareketi olma amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Türk Kızılay, insanların acil durumlar karşısında doğru bilgi ve beceriyle gereken ilk yardım müdahalesini yapabilmelerini hedeflediği göz önüne alındığında bu amaç için Türk Kızılay İlk Yardım Eğitim Birimi adıyla 2019 yılı itibariyle Teknik Eğitim Birimi olarak hizmet vermeye başlamış, 24 il de 30 ilk yardım eğitim merkezi ve 6 ilk yardım eğitici eğitim merkezi ile birlikte bilinçlendirme faaliyetlerine devam ettiği

anlaşılmıştır.

4.1 Türk Kızılay İlk Yardım Eğitimleri Genel Değerlendirme

Türkiye genelinde 2000-2018 yılları arasında yaklaşık 16.000 ilk yardım eğitimi verilerek, 268.647 kişinin ilk yardımcı olması sağlanmış, eğitimlerden yaklaşık 23 milyon brüt gelir elde edilmiştir. Ayrıca 2018 yılı aralık ayında Genel Kurmay Başkanlığı ile iş birliği sağlanarak 2019 yılı içerisinde 650.000 bedelli askere ilk yardım eğitim birimi ve ilk yardım eğitim merkezlerimiz aracılığıyla ilk yardım semineri verilmesi ve 2019 yılı sonunda tamamlanması planlanmış ve bu planın hayata geçirildiği görülmüştür.

4.2 Türk Kızılay Aydın Şube Başkanlığı İlk Yardım Eğitimleri Genel Değerlendirme

Türk Kızılay Aydın Şube Başkanlığı İlk Yardım Eğitim Merkezi 2016 yılı sonunda kurulmuştur. 2017 yılı Ocak ayından itibaren ilk yardım eğitimleri vermeye başlanmıştır. Yukarıdaki veriler ışığında üç yılda 1659 kişi Sağlık Bakanlığı Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi almıştır. Yine bu üç yılda 20472 kişiye İlk Yardım Semineri verilmiştir. Bu rakamın fazla olmasının sebebi Türk Kızılay Genel Merkezi'nin 2018 yılı aralık ayında Genel Kurmay Başkanlığı

ile iş birliğine giderek 2019 yılı içerisinde 650.000 bedelli askere ilk yardım eğitim birimi ve ilk yardım eğitim merkezlerimiz aracılığıyla ilk yardım semineri verilmesi planının çerçevesinde Aydın İlk Yardım Merkezi, Aydın- Merkez, Aydın-Söke ve Muğla ilindeki askeri birliklere ücretsiz ilk yardım eğitimi verilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu seminerlerin tamamı ücretsizdir. Üç yıllık eğitimlerden elde edilen bütüt gelir 258.765,74TL'dir. Bu bütüt gelirden %18 KDV kesintisi, üç ayda bir kesilen Stopaj Ödemesi, her ay SGK ödemesi ve çalışan maaşı giderleri çıktıktan sonra Türk Kızılay Aydın Şubesi İktisadi İşletmesi'nin kasasına giren net rakam 154.043,02 TL'dir. Ancak üç yıl değerlendirildiğinde Seminer kısmı hariç diğer kalemlerin dalgalı bir seyir izlediğine şahit olunmaktadır. Bunda muhtelif sebeplerin olduğu aşikardır. Piyasadaki rekabet şartlarının bunda etkili olduğu görülmektedir. Türk Kızılay İlk yardım Eğitim Merkezinin cazip gelen tarafı olarak kurumsal bir yapı olması, fiyat öncelikli olmaması, eğitim sonrası seminer, tatbikat gibi konularda ücretsiz yardımcı olunması, eğitim kalitesi, Kızılay Sertifikası ile yurt dışında geçerli ilk yardımcı sertifikası verilmesi artı değer gibi gözükse de bunun rakamlara yansımadağı açıktır. Bunun

muhtemel sebepleri çok olmakla birlikte yeterince tanıtımın yapılmaması, sadece ilk yardım eğitimi verilmesi gibi sebepler sayılabilir. Diğer firmaların üstünlükleri ise Organize Sanayi Bölgeleri (OSGB) eğitim taleplerini kendileri karşılamaları; iş güvenliği uzmanları ve pazarlamacıları piyasada işleri gereği pazarlamayı iyi yapmaları ve uzun yıllardır piyasada olmaları üstünlük sağlamada etken olduğu görülmektedir. Türk Kızılay Aydın Şubesi İktisadi İşletme İlk yardım Eğitim Merkez bu ve benzeri rekabet üstünlükleri olan firmalara karşı kendi artılarını eğitim ve güncelleme eğitimi alanlara pazarlayarak piyasa etkin konuma gelmesi mümkün olacaktır. Özellikle Türk Kızılay'ının her türlü ticari faaliyetinin ihtiyaç sahiplerine döneceği anlatılarak rekabette bir adım önde olunacağı muhakkaktır. Ve dahi Aydınli işletmecilere Türk Kızılay bünyesindeki İlk Yardım Merkezleri'nde düzenlenen eğitim programları ile toplumda ilk yardım bilincinin yaygınlaşmasına katkı sağladığı anlatılması üç yıllık rakam iniş çıkışlarını artan doğrusala döndürüleceği unutulmamalıdır.

Kaynakça

- Akarca, A. ve Şafak, M. (2019,Aralık). Dernekler, iktisadi işletmeleri ve vergileme. 16 12.2019 tarihinde saat 11.02 de <https://www.dunya.com/kose-yazisi/dernekler-iktisadi-isletmeleri-ve-vergileme/5614> adresinden alınmıştır.
- Akdoğan, N. , Sevilengül, O. (2000). Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulaması (Onuncu Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun (1). 11.07.1972 tarih ve 1606 Numaralı Kanun. 21.12.2019 tarihinde saat 21.23'te <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1606.pdf> adresinden alınmıştır.
- Çapa, M.(2009):Kızılay (Hilâl-i Ahmer) Cemiyeti (1914-1925). Ankara: Türkiye Kızılay Derneği Yayınları,
- Dernekler Kanunu (DK) (2004,2019, Aralık). 01.11.2004 tarihinde kabul edilen 5253 Kanun Numaralı Dernekler Kanunu 20.12.2019 tarihinde saat 11.44'te <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5253.pdf> adresinde alınmıştır.

- Eren, E. (2003): Yönetim ve organizasyon: Beta yayınevi (Altıncı Basım): İstanbul.
- Geoetsch ,L.D. ve Davis S. (2016): Toplam Kalite Yönetimi-Örgütsel Mükemmellik İçin- Toplam Kaliteye Giriş, (Ter. Editörleri: Ö.İpekgil Doğan- M. Topoyan): Nobel Yayınları 7. Basım (Kitabın orijinali 2014 yılında basıldı).
- Geoetsch ,L.D. ve Davis S. (2014): Quality Management for Organizational Excellence: Introduction to Total Quality: Pearson Education Limited, England and Associated Companies throughout the world Printed in the United States of America (Seventh Editio)
- International Red Cross Red Crescent Federation [IFRC (2007/2019/ Aralık)]. First aid policy. 22.12.2019 tarihinde saat 17.37'de <https://media.ifrc.org/ifrc/what-we-do/health/first-aid-policy/> adresinden alınmıştır.
- Heper, F.(Ed.) (1996). Türk Vergi Sistemi(Birinci Baskı).Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Karal Akgün, S.-Uluğtekin, M.(2000). Hilal-i Ahmer'den Kızılay'a. Ankara: Beyda Basımevi.

Karal Akgün, S.-Uluğtekin, M.(2001). Hilal-i Ahmer'den Kızılay'a-II. Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi İşletmeciliği.

Katma Değer Vergisi Kanunu (KDV),(1984,2019,Aralık). 25.10.1984 tarihinde kabul edilen 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu. 21.12.2019 tarihinde saat 14.47'de <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3065.pdf> adresinden alınmıştır.

Koçel,T. (2010): İşletme Yöneticiliği (On ikinci Baskı): Beta Yayınları, İstanbul.

Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) (2006/2019,Aralık). 13/6/2006 Tarihinde Kabul Edilen 5520 Kanun Numaralı Kurumlar Vergisi Kanunu 20.12.2019 tarihinde saat 10.09 da <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5520.pdf> adresinde alınmıştır.

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (KVGT) (2012, 2019 Aralık).05.05.2012 Tarihinde Yayınlanan 28283 Resmî Gazete Numaralı 6 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği.

20.12.2019 tarihinde saat 17.50'de <https://www.gib.gov.tr/node/87450> adresinden alınmıştır.

Özbalcı, Y. (1982). Kurumlar Vergisi Kanunu Yorumu ve Açıklamaları. Ankara: Olguç Matbaası.

Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği (2015/ 2019 Aralık). İlk Yardım Yönetmeliği. 29 Temmuz 2015 Çarşamba 29429019 Sayılı Resmî Gazete. 21.12.2019 tarihinde saat 22.19'da <https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/07/20150729-2.htm> adresinden alınmıştır.

Seviğ ,V. (2010, Mart/ 2019,Aralık). 30.03.2010 | tarihli Referans gazetesi,16.12.2019 tarih saat 15.00'te <http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/2010/Dernek%20ve%20vak%C4%B1flara%20ait%20iktisadi%20i%C5%9Fl etmeler.pdf> adresinde alınmıştır.

Tekin, M. (2011). İşletme Bilimi İkinci Baskı). Konya.: Günay Ofset.

Türk Ticaret Kanunu (1) (TTK) (2011, 2019, Aralık). 13.01.2011 tarihinde 6102 Kanun Numarası ile Yayınlanan Türk Ticaret Kanunu. 20.12.2019 tarihinde saat 18.00 'de

<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6102.pdf> adresinden alınmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü (TKDT) (2009/2019 Aralık): İçişleri Bakanlığının 24/12/2008 tarihli ve 4094 sayılı yazısı üzerine, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 27'nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 2/2/2009 tarihinde kararlaştırılan Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü. 21.12.2019 tarihinde saat 17.54'te <https://www.kizilay.org.tr/Kurumsal/tuzugumuz> adresinden alınmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2019a,Aralık). Misyonumuz/Vizyonumuz.21.12.2019 tarihinde saat 18.17'de <https://www.kizilay.org.tr/kurumsal/misyonumuz-vizyonumuz> adresinden alınmıştır

Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2019b,Aralık). Tarihçemiz. 21.12.2019 tarihinde saat 15.19'da <https://www.kizilay.org.tr/Kurumsal/tarihcemiz> adresinden alınmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği İlk Yardım Eğitim Merkezi (TKD İYEM) (2019,Aralık) İlk Yardım Politikamız. 21.12.2019 tarih saat 15.27'de

<http://www.ilkyardim.org.tr/ilkyardim-politikasi.html> adresinden alınmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2017).Türk Kızılayı Eğitim Yönetimi Bölümü İlk Yardım Eğitim Birimi İlk Yardım Eğitim Birimi ve İlk Yardım Eğitim Merkezleri Faaliyet Raporu, 17.12.2019 tarihinde saat 15.13'te <file:///C:/Users/aydin/Downloads/2017%20Y%C4%B1l%C4%B1%20%C4%B0lk%20Yard%C4%B1m%20E%C4%9Fitim%20Hizmetleri%20Faaliyet%20Raporu%20.pdf> adresinden alınmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği (TKD) (2018). Türk Kızılay'ı Eğitim Yönetimi Bölümü İlk Yardım Eğitim Birimi İlk Yardım Eğitim Birimi ve İlk Yardım Eğitim Merkezleri Faaliyet Raporu, 17.12.2019 tarihinde saat 15.15'te <file:///C:/Users/aydin/Downloads/%C4%B0lk%20Yard%C4%B1m%20Faaliyetleri%20Y%C4%B1l%C4%B1k%20Raporu-2018.pdf> adresinden alınmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanlığı(TKDAŞB) (2019,Aralık): 20.12.2019 tarih ve 668332-041.02.E.303 sayılı Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanlığı İktisadi İşletmesi İlk Yardım Eğitim

Merkezi Birimi Resmi Verileri.

Uzluk, F.N. (1964). Kızılay Cemiyetinin Kuruluşuna Kısa bir Bakış. Ankara: Türkiye Kızılay Derneği Yayınları.

Ülgen, H.-Mirze,S.K.(2018,Kasım). İşletmelerde Stratejik Yönetim (Dokuzuncu Baskı).İstanbul: Beta Yayınları.

6639 Sayılı Kanun (2015/2019 ,Aralık). 15.04.2015 tarihinde Yürürlüğe Giren 29327 sayılı Resmî Gazete de yayımlanan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. 22.12.2019 tarihinde saat 17.12'de <https://www.gib.gov.tr/gibmevzuat> adresinden alınmıştır.